

Vakdidactiek geschiedenis (H001713)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0 Studietijd 180 u Contacturen 60.0 u

Aanbodssessies en werkvormen in academiejaar 2017-2018

A (semester 1)	Nederlands	microteaching	10.0 u
		werkcollege	10.0 u
		integratieseminarie	1.25 u
		hoorcollege	36.25 u
		groepswork	0.0 u
		demonstratie	2.5 u

Lesgevers in academiejaar 2017-2018

De Wever, Bruno

LW03 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2017-2018

	stptn	aanbodssessie
Specifieke lerarenopleiding in de geschiedenis	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Vakdidactische concepten, structuren geschiedenisonderwijs, componenten geschiedenisles

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot realisering van de basiscompetenties voor leraren, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.lerarenopleiding.ugent.be

Inhoud

De leerinhouden sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de bachelor/of master opleiding. In het theoretisch gedeelte worden volgende onderwerpen behandeld:

- basisconcepten en -principes uit betreffende vakgebied toegepast op secundair en hoger onderwijs
- basisconcepten en -kennis uit de betreffende vakdidactiek
- overzicht van "misconcepties" betreffende vakgebied
- Theorievorming over historische denken en historisch bewustzijn
- vakgebonden en vakspecifieke eindtermen secundair onderwijs
- leerplannen van de verschillende netten
- didactische werkvormen eigen aan vakgebied
- leermaterialen en media uit vakgebied
- elektronische leeromgevingen en didactische software
- opmaak lesvoorbereiding
- belangstelling en de belevingswereld van de jongeren m.b.t. vakgebied
- functies van geschiedenis in de maatschappij

In het praktisch gedeelte worden volgende onderwerpen behandeld:

- observatievaardigheden
- lesdoelen formuleren en opmaak lesvoorbereiding
- basisvaardigheden realiseren van leeromgeving (instructie geven, vragen stellen, gevarieerde werkvormen hanteren, groepswork leiden, klasmanagement enz.)
- inhouden selecteren en jaarplannen opstellen
- problematiseren en actualiseren

Begincompetenties

Eindcompetenties

In dit opleidingsonderdeel worden onderstaande doelstellingen beoogd:

- De belangrijkste actuele theorieën over de geschiedenisdidactiek kennen en de relevantie ervan kunnen aantonen voor de praktijk
- Kritiek kunnen formuleren op de heersende vakdidactische paradigma's
- De concepten historisch denken en historisch bewustzijn kunnen duiden
- De structuur kennen van het geschiedenisonderwijs in Vlaanderen
- De vakspecifieke eindtermen kennen en kunnen toepassen
- De leerplannen kennen, kunnen interpreteren en toepassen
- Een jaarplan kunnen opstellen
- De keuzes van historische inhouden kunnen verantwoorden
- Lesstrategieën kennen, kunnen observeren en toepassen
- Historische inhouden kunnen problematiseren en actualiseren
- Gevarieerde media kunnen aanwenden en didactisch evalueren
- De beginsituatie kunnen evalueren
- Een lesvoorbereiding kunnen opmaken

In het opleidingsonderdeel Vakdidactiek I wordt doorheen de diverse gehanteerde onderwijsvormen aandacht besteed aan de ontwikkeling en de evaluatie van de attitudes zoals bepaald in de basiscompetenties. In het bijzonder zal aandacht besteed worden aan volgende attitudes: beslissingsvermogen, relationele gerichtheid, kritische ingesteldheid, leergierigheid, organisatievermogen, zin voor samenwerking, verantwoordelijkheidszin.

Doorheen de oefeningen wordt ook beheersing beoogd van de taalcompetenties zodat de leraar het leer- en ontwikkelingsproces kan begeleiden in het Standaardnederlands.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Demonstratie, groepswork, hoorcollege, integratieseminarie, microteaching, werkcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Voor de student-leraren in een LIO-baan worden de bovenstaande doelstellingen en competenties gerealiseerd via een alternatief portfoliotraject. De opdrachten zijn uitgewerkt in een handleiding. Er wordt voorzien in een aantal contactmomenten, interventie en begeleidingsmomenten. Een volwaardige LIO-baan impliceert een onderwijsopdracht van minimaal 500 uren wat neerkomt op twee derde van een fulltime opdracht of bij benadering 12u per lesweek. Studenten met een LIO-baan tussen 200u en 500u worden als deeltijds LIO toegelaten. Een kandidaat met een LIO-baan van minder dan 200 uren (dit komt overeen met een lesopdracht van minder dan 5u per week) wordt niet toegelaten tot het portfoliotraject. De student volgt dan het gewone leertraject

Leermateriaal

Geraamde totaalprijs: 50.0 EUR

- A. WILSCHUT, D. VAN STRAATEN & M. VAN RIESSE, *Geschiedenisdidactiek handboek voor de vakdocent*. Bussum: Coutinho, 2013, 416 p.
- Begeleidend studiemateriaal op Minerva

Referenties

- *Geschiede Lernen*, 1987 - (...);
- *Hermes*. Tijdschrift van de Vlaamse Vereniging Leraren Geschiedenis en Cultuurwetenschappen, 1996 - (...);
- *Historiens & Géographes*. Revue de l' Association des Professeurs d'Histoire et de Géographie, 1908 - (...);
- *The History Teacher*. Published by the Society for History Education, 1966 - (...);
- *Kleio*. Tijdschrift van de Vereniging van docenten in de Geschiedenis en Staatsinrichting in Nederland, 1959 - (...)

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De studiebegeleiding verloopt door praktijkassistenten.

Permanente feedback op de oefeningen tijdens de spreekuren van de praktijkassistenten en via Minerva.

Mondelinge feedback na het examen.

Evaluatiemomenten

(Goedgekeurd)

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondeling examen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondeling examen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Mondeling examen met schriftelijke voorbereiding

Toelichting niet-periodegebonden evaluatie (gedeelte oefeningen):

- Vorm: Permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes.
- Frequentie: aanwezigheid in de oefeningen verplicht. Er worden slechts twee gewettigde afwezigheden getolereerd
- Omschrijving tweede examenkans: een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht
- Feedback: op afspraak

Voor de student-leraren in een LIO-baan is permanente evaluatie voorzien via de alternatieve opdracht die zij uitwerken het portfoliotraject.

Eindscoreberekening

Mondeling examen: 40%

Permanente evaluatie: werkstukken 30%; participatie aan microteaching 30%

Gevolgen van ongegronde afwezigheid of niet-deelname aan niet -periodegebonden evaluatie: de student die zich onttrekt aan periodegebonden en/of niet-periodegebonden evaluaties krijgt een niet delibereerbaar eindcijfer.

Studenten moeten ten laatste op 15 oktober ingeschreven zijn op de rol voor de lerarenopleiding. Gezien aanwezigheid in de oefeningen verplicht is, moet de student vanaf de eerste les aanwezig zijn. LIO-studenten melden zich eveneens aan voor de eerste les